

Số: /TTr-XNK

Hà Nội, ngày ... tháng ... năm 2026

TỜ TRÌNH

Về việc ban hành Thông tư quy định kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu

DỰ THẢO

Kính trình: Bộ trưởng Lê Mạnh Hùng

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025, Cục Xuất nhập khẩu (XNK) kính trình Bộ trưởng “*Thông tư quy định kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu*” (sau đây gọi là Thông tư) như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH THÔNG TƯ

1. Cơ sở chính trị, pháp lý

a) Cơ sở chính trị:

- Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân, trong đó một trong các nội dung quán triệt nêu rõ: “Chấm dứt tình trạng thanh tra, kiểm tra chồng chéo, trùng lặp, kéo dài, không cần thiết; bảo đảm nguyên tắc chỉ thực hiện thanh tra, kiểm tra mỗi năm 1 lần đối với doanh nghiệp, trừ trường hợp có bằng chứng rõ ràng về việc doanh nghiệp vi phạm”.

- Nghị quyết 198/2025/QH15 ngày 17/5/2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân, trong đó bao gồm các quy định về thanh tra và kiểm tra doanh nghiệp, hộ kinh doanh.

- Kết luận 174-KL/TW ngày 04/7/2025 về nhiệm vụ tiếp tục xây dựng tổ chức, hoạt động của đơn vị hành chính 2 cấp bảo đảm thông suốt, hiệu quả; Kế hoạch 177-KL/TW ngày 11/7/2025 do Ban Chấp hành Trung ương ban hành giao Đảng ủy Chính phủ lãnh đạo, chỉ đạo: “(9) *Lãnh đạo, chỉ đạo Chính phủ, các bộ, cơ quan ngang bộ thường xuyên kiểm tra việc thực hiện các quy định về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống cơ quan hành chính ở Trung ương và địa phương; ...; Rà soát, sửa đổi, bổ sung, ban hành kịp thời các quy định, hướng dẫn hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống cơ quan hành chính ở Trung ương và địa phương bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất giữa các văn bản, giữa Trung ương và địa phương sau sắp xếp đơn vị hành chính các cấp, thực hiện mô hình đơn vị hành chính 2 cấp*”.

b) Cơ sở pháp lý:

- Khoản 1 Điều 35 Luật Quản lý ngoại thương 2017 quy định: “1. Bộ Công Thương có trách nhiệm kiểm tra, hướng dẫn kiểm tra việc cấp giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa và việc tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa xuất khẩu của thương nhân.”

- Căn cứ khoản 1 Điều 18, khoản 1 Điều 23 Nghị định số .../20.../NĐ-CP ngày .../.../20... của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Quản lý ngoại thương về xuất xứ hàng hóa (thay thế Nghị định số 31/2018/NĐ-CP ngày 08/3/2018 của Chính phủ quy định chi tiết Luật Quản lý ngoại thương về xuất xứ hàng hóa), Bộ Công Thương hướng dẫn việc kiểm tra, xác

minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu trước và sau khi cấp Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa (C/O) và việc tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa đối với hàng hóa xuất khẩu của thương nhân; có quyền hạn xây dựng, trình cấp có thẩm quyền ban hành hoặc ban hành theo thẩm quyền các văn bản quy phạm pháp luật về xuất xứ hàng hóa.

- Một số nguyên tắc của việc phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương tại khoản 2 Điều 11 Luật Tổ chức chính quyền địa phương 2025 như sau: “a) *Xác định rõ nội dung và phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn mà chính quyền địa phương được quyết định, tổ chức thực hiện và **chịu trách nhiệm về kết quả**; d) **Bảo đảm tính công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình và thực hiện có hiệu quả việc kiểm soát quyền lực gắn với trách nhiệm kiểm tra, thanh tra, giám sát của cơ quan có thẩm quyền**; có cơ chế theo dõi, đánh giá, kiểm tra và kịp thời điều chỉnh nội dung phân quyền, phân cấp khi cơ quan, tổ chức, cá nhân được phân quyền, phân cấp thực hiện không hiệu quả các nhiệm vụ, quyền hạn được giao;*”.

- Khoản 4 Điều 7 Thông tư số 40/2025/TT-BCT ngày 22/6/2025 của Bộ trưởng Bộ Công Thương) quy định về cấp Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa và chấp thuận bằng văn bản cho thương nhân tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa xuất khẩu theo khoản 6 Điều 28 Nghị định số 146/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực công nghiệp và thương mại (được bãi bỏ một phần bởi Thông tư số 12/2026/TT-BCT ngày 09/3/2026) quy định trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: “4. *Kiểm tra, xác minh đối với C/O và Văn bản chấp thuận đã được cấp theo quy định pháp luật về xuất xứ hàng hóa (kể cả trường hợp không còn thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn cấp C/O và Văn bản chấp thuận).*”.

2. Cơ sở thực tiễn

- Đẩy mạnh chủ trương phân cấp, phân quyền cấp C/O và Văn bản chấp thuận cho thương nhân tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa xuất khẩu cho Bộ trưởng Bộ Công Thương và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh cùng thực hiện theo quy định tại Luật Tổ chức Chính phủ, Luật Tổ chức chính quyền địa phương 2025 và khoản 6 Điều 28 Nghị định số 146/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ, kể từ ngày 01/7/2025 đến nay đã có 31/34 tỉnh thành bắt đầu triển khai công tác cấp chứng nhận xuất xứ hàng hóa tại địa phương.

- Quán triệt nguyên tắc xây dựng Luật Tổ chức chính quyền địa phương 2025 “*địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm*”, Cục Xuất nhập khẩu đã chủ trì, phối hợp với các đơn vị thuộc Bộ rà soát các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam là thành viên, Thông tư số 39/2018/TT-BCT ngày 30/10/2018 của Bộ trưởng Bộ Công Thương quy định kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu, khoản 4 Điều 7 Thông tư số 40/2025/TT-BCT nêu trên và nhận thấy cần phải điều chỉnh trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức có thẩm quyền cấp C/O và Văn bản chấp thuận tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa xuất khẩu cho thương nhân ở cả trung ương và địa phương trong công tác kiểm tra xuất xứ hàng hóa xuất khẩu trước, trong và sau khi giải quyết các thủ tục hành chính nêu trên cho phù hợp với thẩm quyền giao cho Bộ trưởng Bộ Công Thương và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh tại khoản 6 Điều 28 Nghị định số 146/2025/NĐ-CP.

Từ cơ sở chính trị, pháp lý và cơ sở thực tiễn nêu trên cho thấy việc xây dựng, ban hành Thông tư quy định kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu thay thế Thông tư số 39/2018/TT-BCT nêu trên là cần thiết.

II. MỤC ĐÍCH BAN HÀNH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ THẢO THÔNG TƯ

1. Mục đích ban hành

Việc xây dựng, ban hành Thông tư xuất phát từ yêu cầu, mục đích sau:

- Thể chế hóa đầy đủ các quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước về đổi mới, sắp xếp tổ chức của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; các chức năng, nhiệm vụ được phân cấp, phân quyền về địa phương.
- Kịp thời ban hành văn bản quy phạm pháp luật đảm bảo yêu cầu và phục vụ công tác quản lý nhà nước trong ngành Công Thương.

2. Quan điểm xây dựng Dự thảo Thông tư

- Bảo đảm sự phù hợp với chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.
- Bảo đảm sự phù hợp, đồng bộ và thống nhất của hệ thống pháp luật.
- Bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO THÔNG TƯ

Trong quá trình xây dựng, Dự thảo Thông tư phù hợp với quy định số 178-QĐ/TW ngày 27/6/2024 của Bộ Chính trị về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác xây dựng pháp luật; Các quan điểm, chủ trương của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư về đẩy mạnh phân cấp, phân quyền cho chính quyền địa phương và phân định thẩm quyền gắn với thực hiện mô hình tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp và Nghị định 206/2025/QH15 ngày 24/6/2025 của Quốc hội về cơ chế đặc biệt xử lý khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật. Cụ thể:

1. Từ ngày 30/9 - 16/10/2025: Lấy ý kiến Ban thường vụ Đảng ủy Bộ; Trình Thứ trưởng Nguyễn Sinh Nhật Tân và Bộ trưởng phê duyệt chủ trương xây dựng, ban hành Thông tư (Phiếu trình Bộ trưởng ngày 6/10/2025 kèm theo Tờ trình số 2141/TTr-XNK).

2. Ngày 07/11/2025: Gửi công văn số 1497/XNK-XXHH cho các cơ quan, tổ chức cấp C/O đề nghị báo cáo tổng kết, đánh giá việc thực hiện Thông tư số 39/2018/TT-BCT.

3. Cuối tháng 11/2025: Trình Lãnh đạo Bộ ký Thành lập Tổ soạn thảo Thông tư (Quyết định số 3537/QĐ-BCT ngày 02/12/2025).

4. Tháng 02/2026: Báo cáo Thứ trưởng Tân về việc điều chỉnh lần 1 Kế hoạch soạn thảo Thông tư do Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 31/20018/NĐ-CP chưa được ban hành (Tờ trình số 218/TTr-XNK ngày 05/02/2026)

5. Ngày 12/3/2025: Họp Tổ soạn thảo để xây dựng Dự thảo Thông tư.

6. Từ tháng 4 - tháng 5/2026:

- Gửi hồ sơ, tài liệu dự thảo Thông tư để lấy ý kiến các cơ quan, đơn vị liên quan bằng hình thức văn bản và đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và của Bộ Công Thương trong thời gian ít nhất 10 ngày để lấy ý kiến góp ý của Nhân dân

theo các điểm b, c khoản 7 Điều 16 Thông tư số 47/2025/TT-BCT quy định về xây dựng, ban hành và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật của Bộ Công Thương (công văn số/BCT-XNK ngày .../.../20..., công văn số .../XNK-XXHH ngày .../.../20...).

- Giải trình và tiếp thu ý kiến của các cơ quan, đơn vị liên quan để sửa đổi Dự thảo Thông tư (xin xem Bảng tổng hợp ý kiến tham vấn gửi kèm); Gửi Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến đối với Dự thảo Thông tư để đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ và của Bộ Công Thương (công văn số/XNK-XXHH và công văn số .../XXHH ngày .../.../20...).

7. Từ tháng 6 - tháng 7/2026: Hợp thẩm định Dự thảo Thông tư do Vụ Pháp chế chủ trì cùng với Cục XNK và các cơ quan, đơn vị liên quan.

8. Từ tháng 8 - tháng 9: Lấy ý kiến Lấy ý kiến Ban thường vụ Đảng ủy Bộ; Trình Bộ trưởng ký ban hành Thông tư.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO THÔNG TƯ

1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

a) Phạm vi điều chỉnh:

Thông tư này quy định trình tự, nội dung, phương thức kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu trước và sau khi cấp Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa và kiểm tra việc tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa đối với hàng hóa xuất khẩu của thương nhân theo khoản 1 Điều 18 Nghị định số/2026/NĐ-CP ngày ... tháng ... năm 2026 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Quản lý ngoại thương về xuất xứ hàng hóa.

b) Đối tượng áp dụng:

Thông tư này áp dụng đối với cơ quan, tổ chức cấp C/O và cấp Văn bản chấp thuận; Cơ quan hải quan tỉnh, thành phố; Nhà xuất khẩu đủ điều kiện tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa theo quy định của điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên; Nhà xuất khẩu đăng ký tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa theo chế độ ưu đãi thuế quan phổ cập và các ưu đãi đơn phương khác của nước nhập khẩu dành cho Việt Nam; Nhà sản xuất, nhà cung cấp hàng hóa xuất khẩu hoặc nguyên liệu để sản xuất hàng hóa xuất khẩu; Cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân khác liên quan.

2. Bố cục của Dự thảo Thông tư

Dự thảo Thông tư gồm 04 Chương, 20 Điều và 03 Phụ lục kèm theo, cụ thể:

- Chương I: Quy định chung
- Chương II: Kiểm tra hồ sơ, chứng từ chứng nhận xuất xứ hàng hóa xuất khẩu đã cấp hoặc đã phát hành
- Chương III: Xác minh hàng hóa xuất khẩu tại cơ sở sản xuất
- Chương IV: Trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, cá nhân liên qua và điều khoản thi hành.

3. Nội dung cơ bản

- Kế thừa một phần các quy định về kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu tại Thông tư số 39/2018/TT-BCT, cụ thể:

- (i) Phương thức kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu;
- (ii) Trình tự kiểm tra hồ sơ, chứng từ chứng nhận xuất xứ hàng hóa đã cấp hoặc đã phát hành;
- Bỏ đi bước “tiền kiểm” trước khi cấp C/O khi có lý do nghi ngờ hoặc trước khi cấp Văn bản chấp thuận cho thương nhân tự chứng nhận xuất xứ hàng hóa theo quy định tại Thông tư số 39/2018/TT-BCT để đưa vào các thông tư quy định TTHC cấp C/O và cấp Văn bản chấp thuận do các bước tiền kiểm là một phần trong quy trình thực hiện các TTHC này.
- Sửa đổi, bổ sung một phần các quy định về: nội dung kiểm tra hồ sơ chứng từ chứng nhận xuất xứ hàng hóa đã phát hành, nội dung xác minh tại cơ sở sản xuất, trình tự chủ động kiểm tra, xác minh và phối hợp với cơ quan hải quan nước ngoài, cơ quan hải quan Việt Nam trong công tác kiểm tra, xác minh xuất xứ hàng hóa xuất khẩu; cơ chế báo cáo sau kiểm tra xác minh của cơ quan, tổ chức cấp C/O về Bộ Công Thương và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.
- Quy định mới về mẫu Quyết định thành lập Đoàn công tác xác minh, Phiếu câu hỏi xác minh và Biên bản xác minh tại cơ sở sản xuất.
- Thay thế Thông tư số 39/2018/TT-BCT.

V. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM CHO VIỆC THI HÀNH THÔNG TƯ VÀ THỜI GIAN TRÌNH BAN HÀNH

1. Dự kiến nguồn lực, điều kiện bảo đảm thi hành Thông tư

- Kinh phí thực hiện được chi trả theo cơ chế tài chính đặc biệt cho công tác xây dựng và thi hành pháp luật tại Quyết định số 3537/QĐ-BCT ngày 02/12/2025 của Bộ trưởng Bộ Công Thương.
- Sau khi ban hành Thông tư hướng dẫn, Bộ Công Thương (qua Cục Xuất nhập khẩu) sẽ tuyên truyền, phổ biến Thông tư; thực hiện các nội dung quy định tại Thông tư theo chức năng nhiệm vụ được giao; kiểm tra, giám sát việc thực thi Thông tư.
- Thông tư do Bộ Công Thương quản lý nhà nước về xuất xứ hàng hóa, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, các cơ quan, tổ chức cấp C/O và Văn bản chấp thuận ở cả trung ương và địa phương; Trưởng đoàn công tác xác minh, thành viên đoàn công tác xác minh thuộc các cơ quan, tổ chức cấp C/O và Văn bản chấp thuận; cơ quan, tổ chức, cá nhân là đối tượng kiểm tra, xác minh; cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan thực hiện. Do vậy, khi Thông tư được ban hành và có hiệu lực thi hành không làm phát sinh tổ chức hành chính mới, không tăng biên chế.

2. Dự kiến thời gian ban hành

Dự kiến Thông tư được ban hành vào tháng 9/2026 theo Kế hoạch xây dựng chi tiết đã được điều chỉnh lần 1 và báo cáo Lãnh đạo Bộ, với điều kiện Nghị định số .../20.../NĐ-CP ngày .../.../20... của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Quản lý ngoại thương về xuất xứ hàng hóa (thay thế Nghị định số 31/2018/NĐ-CP ngày 08/3/2018) được Chính phủ ký ban hành

trong tháng 3/2026. Trường hợp Chính phủ ban hành Nghị định nêu trên muộn hơn tháng 3/2026, Cục XNK sẽ tiếp tục báo cáo Lãnh đạo Bộ để có sự điều chỉnh tiếp theo cho phù hợp với 06 tháng chuyển tiếp của Nghị định.

Cục XNK xin gửi kèm theo: (i) Dự thảo Thông tư, (ii) Bản tổng hợp, giải trình, tiếp thu ý kiến góp ý các Bộ ngành, đơn vị liên quan kèm theo bản chụp công văn tham gia ý kiến, (iii) Báo cáo tổng kết, thi hành Thông tư số 39/2018/TT-BCT (iv) Bản so sánh, thuyết minh dự thảo Thông tư, (v) Bản tổng hợp, giải trình tiếp thu ý kiến góp ý của cơ quan, tổ chức, cá nhân; (vi) Báo cáo thẩm định số/PC.NT ngày .../.../..... của Vụ Pháp chế, (vii) Công văn số ngày .../.../... của Ban thường vụ Đảng ủy Bộ thông qua hồ sơ Thông tư trình Bộ trưởng.

Cục XNK kính trình Bộ trưởng xem xét, ký ban hành Thông tư./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Vụ PC (để p/h);
- Cục trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, XXHH, trangtm.

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Trịnh Thị Thu Hiền